

11.12.23
Укр.мова

Клас: 6-А (2гр.), 6-Б (1гр.)
Вч.: Харенко Ю.А.

Одинадцятьте грудня
Класна робота

НАПИСАННЯ Й ВІДМІНЮВАННЯ
ЧОЛОВІЧИХ І ЖІНОЧИХ
ПРІЗВИЩ ТА ІМЕН ПО
БАТЬКОВІ.
НАПИСАННЯ *НЕ* З
ІМЕННИКАМИ

МЕТА УРОКУ:

- 1) ОПРАЦЮВАТИ ПРАВИЛА НАПИСАННЯ ЧОЛОВІЧИХ ТА ЖІНОЧИХ ІМЕН ПО БАТЬКОВІ, НАПИСАННЯ **НЕ** З ІМЕННИКАМИ;
- 2) ФОРМУВАТИ НАВИЧКИ ПРАКТИЧНОГО ВЖИВАННЯ ІМЕННИКІВ З ПОДАНОЇ ТЕМИ;
- 3) УЧИТИСЯ СТВОРЮВАТИ ВЛАСНІ ВИСЛОВЛЕННЯ У ПРОЗОВІЙ ЧИ ВІРШОВАНІЙ ФОРМІ.

ПРИГАДАЙМО!

ЖІНОЧІ ПРИЗВИЩА, ЯКІ ЗАКІНЧУЮТЬСЯ НА ПРИГОЛОСНИЙ, -О, -КО НЕ ЗМІНЮЮТЬСЯ

Чоловічі прізвища

Н	Олесь Гончар	Василь Симоненко
Р	Олес ^я Гончар ^а	Васил ^я Симоненк ^а
Д	Олес ^ю (-еві) Гончар ^{еві} (-у)	Васил ^ю (-еві) Симоненку (-ові)
Зн	Олес ^я Гончар ^а	Васил ^я Симоненк ^а
Ор	Олес ^{ем} Гончар ^{ем}	Васил ^{ем} Симоненк ^{ом}
М	у Олес ^я Гончар ^а	у Васил ^я Симоненк ^а

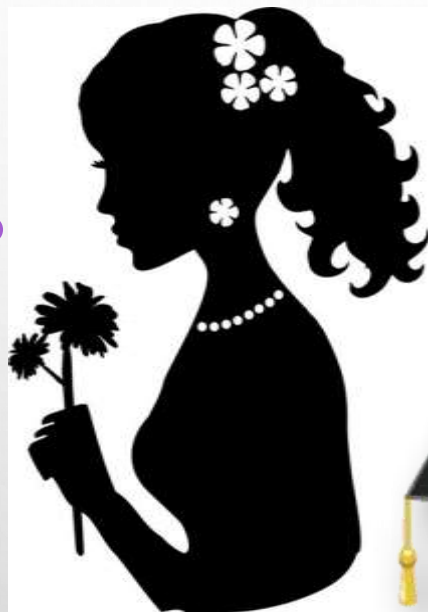
Жіночі прізвища

Н	Наді ^я Гуменюк	Лін ^а Костенко
Р	Наді ^ї Гуменюк	Лін ^и Костенко
Д	Наді ^ї Гуменюк	Лін ^і Костенко
Зн	Наді ^ю Гуменюк	Лін ^у Костенко
Ор	Наді ^{єю} Гуменюк	Лін ^{ою} Костенко
М	У Наді ^ї Гуменюк	у Лін ^и Костенко

ЗАПАМ'ЯТАЙМО!

Утворення імен по батькові

-і́вн(а)
-і́вн(а)

-ови́ч
-ови́ч

Василі́вна
Макарі́вна
Олексі́ївна
Тимофі́ївна
Олегі́вна
Андрі́ївна

Васильови́ч
Макарови́ч
Олексійови́ч
Тимофійови́ч
Олегови́ч
Андрійови́ч

ЗВЕРНЕМО УВАГУ!

Відповідно до правопису, котрий набрав чинності 22 травня 2019 року, маємо такі зміни:

від імен Ігор та Лазар чоловічі імена по батькові утворюємо, додаючи суфікс —ьович

Ігор — Ігорьович, Ігорівна

Лазар — Лазарьович, Лазарівна

ВАЖЛИВО ЗНАТИ!

Деякі чоловічі імена по батькові утворюються, додаючи суфікси $\widehat{-іч}$, $\widehat{-и́ч}$:

Ілля – Іллі $\widehat{іч}$, Іллі $\widehat{вна}$

Лука – Луки $\widehat{и́ч}$, Луки $\widehat{вна}$

Хома – Хом $\widehat{и́ч}$ (Хомови $\widehat{ч}$), Хомі $\widehat{вна}$

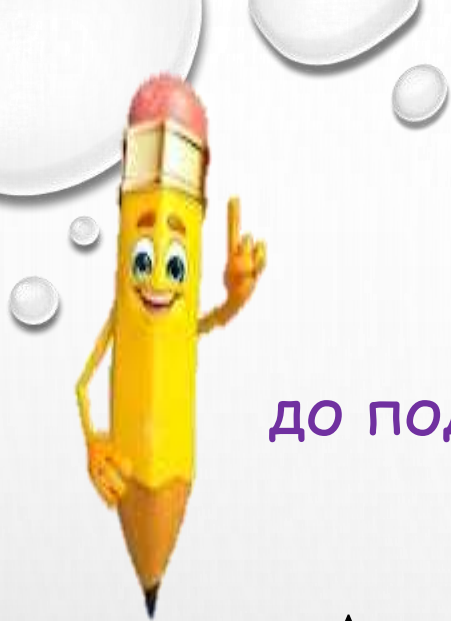
Сава – Сави $\widehat{ч}$ (Савови $\widehat{ч}$), Саві $\widehat{вна}$

Кузьма – Кузьм $\widehat{и́ч}$, Кузьм $\widehat{вна}$

Григорій – Григорови $\widehat{ч}$, Григорі $\widehat{вна}$

Яків – Яков $\widehat{и́ч}$ (Яковлеви $\widehat{ч}$), Які $\widehat{вна}$ (Яковлі $\widehat{вна}$)

ЛІНГВІСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ:

до поданих імен дібрати чоловічі і жіночі імена по батькові,
записати у зошити, позначити суфікси

Андрій, Гордій, Захар, Лук'ян, Орест, Герасим

Наприклад: *Дмитро – Дмитров^иич, Дмитр^иівна.*

ТВОРЧЕ МОДЕЛЮВАННЯ

письмово провідміняти власне прізвище, ім'я та по батькові

Наприклад:

Н.в. Ярослав Михайлович Стельмах

Р.в Ярослава Михайловича Стельмаха

Д.в Ярославу Михайловичу Стельмаху

Зн.в Ярослава Михайловича Стельмаха

Ор.в Ярославом Михайловичем Стельмахом

М.в у Ярослава Михайловича Стельмаха

Кл.в Ярославе Михайловичу Стельмах

Дослідження мовного матеріалу

*Уважно прочитайте подані групи слів і зробіть висновок, чому іменники пишуться з **НЕ** разом або окремо:*

- 1) неробство, немовля, негода;*
- 2) нещастя (лихо), неволя (полон);*
- 3) не щастя, а лихо, не воля, а полон.*

Написання не з іменниками

Разом	Окремо (частка)
<ul style="list-style-type: none"> - іменник без НЕ не вживається (неук); - іменник із НЕ можна замінити синонімом (недруг = ворог); - із префіксом недо- (недолік).	<ul style="list-style-type: none"> - є протиставлення зі сполучником а (не друг, а ворог); - НЕ стосується іменника-присудка (Кров – не вода).

Вибіркове списування

*Випишіть лише ті іменники, що без **НЕ** не вживаються. Поясніть правопис цих слів.*

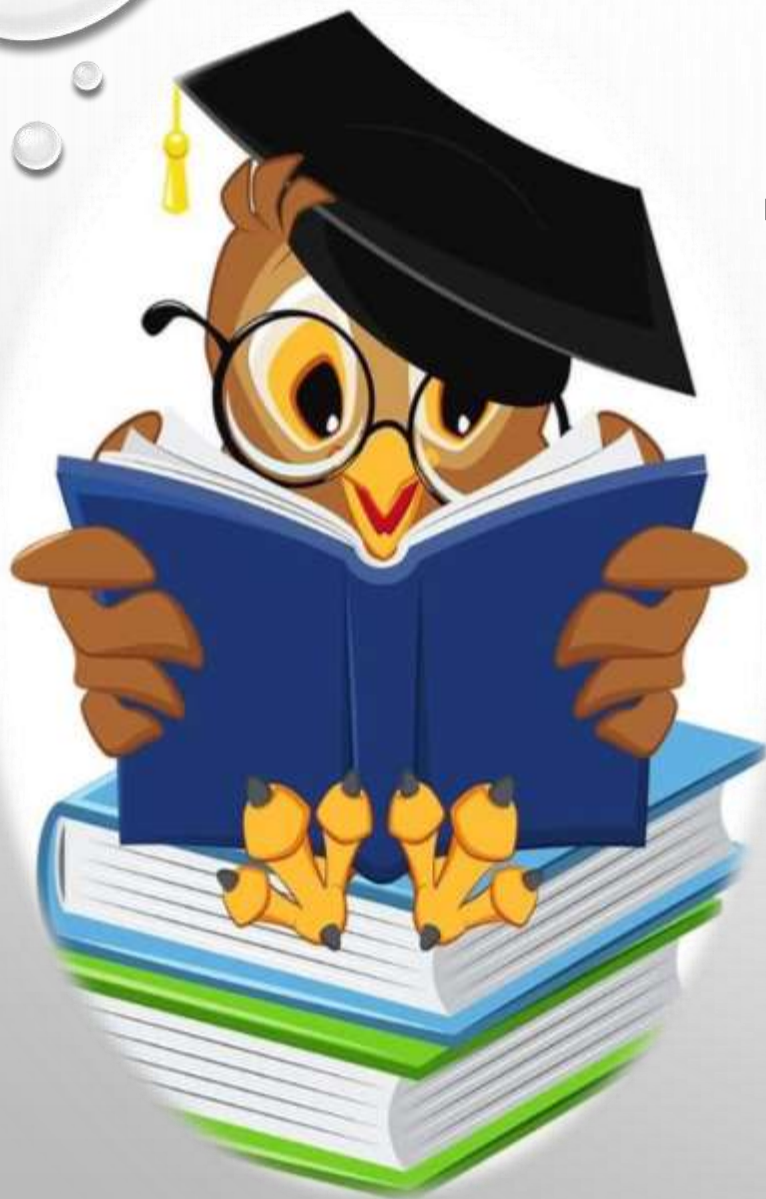
(Не)увага,   (не)навість,   (не)віглас,
(не)залежність,   (не)похитність,   (не)безпека,
(не)друг,   (не)видимка,   (не)ук,   (не)вміння,
(не)сподіванка.

Добери синонім!

Добери до поданих слів синоніми з **НЕ** і запиши їх за зразком: **самостійність - незалежність**

**Біда - , підозра - , брехня - , ворожість - ,
тривога - , поразка - , вагання - , рабство - ,
ворог - , загроза – , ганьба – , боягузтво – ,
розгубленість - .**

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Опрацювати § 58,59 у підручнику.
2. Скласти діалог на тему «Привітання однокласників із Різдвяними святами», використовуючи імена по батькові та слова ввічливості.